

bestuur naleven, leverde echter niet meer op dan een mager lijstje met oude pijnpunten (transparantie over beloningen).

De naleving van de code is nog altijd hoog, van een commissaris verwachten beleggers steeds meer en bedrijven leggen nog niet goed uit waarom ze een codebepaling niet volgen. Meer dan die ‘oude’ observaties kwam van de afzwaaiende commissie-Streppel niet in haar eindrapport. Tot diezelfde constatering was Streppels voorganger, de commissie-Frijns, ook al gekomen. De hooggespannen verwachtingen heeft de commissie daarmee niet kunnen inlossen. Streppel c.s. kwamen na vier jaar tot weinig opzienbarende conclusies en lijken het echte werk om tot een beter nageleefde code te komen, door te schuiven naar de opvolger. De commissie streefde bij haar aantreden nog naar een betere uitleg bij het niet toepassen van bepaalde codebepalingen. Streppel liet destijds weten wel te voelen voor de methode ‘naming en shaming’: bedrijven die consequent slecht uitleggen waarom zij een codebepaling niet naleven, moeten publiekelijk tot de orde worden geroepen. Toch hebben Streppel en zijn collega’s geen stappen in die richting gezet.

De nieuwe commissie onder leiding van oudgediende Jaap van Manen – hij diende ook in de twee vorige commissies – is sinds medio november aan het werk.

2.7 ‘VEB Accountantsbrief’ – Beleggers willen meer informatie van accountant

Een door de accountant geschoten röntgenfoto van een bedrijf, dat is waar beleggers behoefte aan hebben om een nauwkeuriger beeld te krijgen van kansen en risico’s van een beursfonds.

Met die gedachte in het achterhoofd schreef de VEB begin 2013 namens beleggers voor het eerst accountants van beursfondsen aan via de zogeheten ‘VEB Accountantsbrief’. Accountants lagen toen al meer en meer onder vuur na plotselinge faillissementen van Van der Moolen en InnoConcepts.

In de brief vroeg de VEB aan de cijfercontroleur om beleggers meer te vertellen over zijn controlewerkzaamheden, bijzondere zaken die daarbij aan het licht kwamen en de belangrijkste aanbevelingen die hij deed aan

management en commissarissen, bijvoorbeeld ten aanzien van it-systemen en interne controle.

Slechts enkele weken na het versturen van die brief gaven de ontwikkelingen bij SNS Reaal en Imtech een onverwachte slinger aan de accountantsdiscussie. Bij naderend onheil hadden beleggers liever gezien dat de accountant hen had gewaarschuwd in plaats van zich al te makkelijk te verschuilen achter zijn geheimhoudingsplicht.

De VEB Accountantsbrief kreeg dit jaar een vervolg. Centraal daarin stond de oproep aan accountants om beleggers een bedrijfsspecifiek inkijkje te bieden in de details van zijn cijfercontrole en in de risico’s, mocht hij die daarbij hebben opgemerkt. Onderdeel van zo’n uitgebreidere controleverklaring zou in ieder geval moeten zijn dat de accountant daarin meer informatie geeft over zijn analyse van de levensvatbaarheid van het bedrijf (‘going concern’ in jargon).

2.7.1 6– of een 8+

De in het jaarverslag van een bedrijf opgenomen accountantsverklaring beslaat momenteel nog krap één A4’tje standaardtekst: juridisch jargon met tekst die jaar in jaar uit hetzelfde is. Zo’n verklaring zegt daarom weinig. Of de jaarrekening een 6– of een 8+ is, valt daaruit niet af te leiden. Terwijl daar veel licht tussen zit.

Behalve het continuïteitsaspect willen beleggers ook van de controlerend accountant weten wat naar zijn mening de belangrijkste risicogebieden voor materiële afwijkingen in de jaarrekening zijn. Dat kan de boekwaarde van de goodwill zijn, de waardering van compensabele verliezen, en ook kunnen het belastingaangelegenheden of mogelijke gaten in interne controles betreffen.

Ook zou de accountant de hem geboden ruimte beter moeten benutten door beleggers te informeren over de reikwijdte van zijn controlewerkzaamheden en hoe hij heeft beoordeeld welke posten in zijn ogen een materiële invloed hebben op de jaarrekening (de toepassing van het concept van materialiteit).

2.7.2 Waarschuwen

Sinds vorig jaar zijn de eerste groene scheuten zichtbaar en kruipt de accountant tijdens aandeelhoudersvergaderin-